

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat
Aan de Minister voor Klimaat en Energie
Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Topsectoren en
Industriebeleid

Auteur

TER BESLISSING

Datum

21 maart 2024

Kenmerk

DGBI-TOP / 47701429

RT 0000056307

Kopie aan

MTBI; MT TOP; MTKE

Bijlage(n)

1

nota

Beantwoording schriftelijk overleg Voortgangsbrief
Nationale Grondstoffenstrategie

Parafenroute

█	█	█
█	█	█
█	█	█
█	█	█

Aanleiding

- De Tweede Kamer heeft in een schriftelijk overleg¹ van 15 februari jl. 107 vragen gesteld over de Voortgangsbrief Nationale Grondstoffenstrategie (NGS)².
- In de bijlage vindt u de conceptbeantwoording van deze vragen. Deze wordt mede-ondertekend door mBHOS en sIenW, en ligt parallel bij hen voor akkoord. Als dat leidt tot wijzigingen, wordt dat aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

- Aan mEZK:** om de aanbiedingsbrief en de beantwoording indien akkoord te ondertekenen en aan de Kamer te verzenden.
- Aan mKE en SMB:** om akkoord te gaan met de beantwoording van de vragen op uw terrein.

Kernpunten

- De fracties van GL-PvdA, VVD, D66, BBB, CDA, PvdD, SGP en CU hebben vragen gesteld over de volle breedte van de NGS.
- De meeste vragen liggen geheel of gedeeltelijk direct op het terrein van mEZK (zie geel gearceerd). Er zijn 5 vragen gesteld op het terrein van de energietransitie (zie groen gearceerd, verantwoordelijkheid mKE) en 14 vragen over diepzeemijnbouw (zie blauw gearceerd, gezamenlijke verantwoordelijkheid mEZK, mKE en SMB).
- Daarnaast bevat het SO 26 vragen geheel op het terrein van mBHOS (internationale partnerschappen en verduurzaming internationale ketens) en 6 op het terrein van sIenW (circulariteit van kritieke grondstoffen).
- De conceptbeantwoording is zowel intern EZK (DEIZ, VI, K&E) als met BHOS en IenW (en voor diepzeemijnbouw ook met LNV) afgestemd en is volledig in lijn met de inhoud van de voortgangsrapportage. Er worden geen nieuwe beleidsstandpunten ingenomen.

¹ Kamerstuk 2024D05928 [Grondstoffenvoorzieningszekerheid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

² Kamerstuk 32852-291 [Grondstoffenvoorzieningszekerheid | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

- Uit de inbreng van de Tweede Kamer partijen blijkt steun voor de verdere uitwerking van de NGS, de kabinetsinzet op een Europese aanpak via de *Critical Raw Materials Act*, en een samenhangende aanpak tussen de NGS en het Nationaal Plan Circulaire Economie (NPCE).
- De fracties hebben met name vragen gesteld over:
 - circulariteit en innovatie, ook in relatie tot het energiesysteem;
 - diversificatie: internationale partnerschappen en diepzeemijnbouw;
 - verduurzaming internationale ketens;
 - de *Critical Raw Materials Act*;
 - de rol van het maatschappelijk middenveld binnen de NGS;
 - strategische voorraden en raffinage;
 - en de opvolging van de ronde tafels met het bedrijfsleven.

Toelichting per fractie

- **GL-PvdA** heeft met interesse kennisgenomen van de voortgangsrapportage. De leden zijn benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek naar het verminderen van de afhankelijkheden van specifieke grondstoffen, zoals gallium en germanium, en in het kader daarvan de inzet voor het behoud van Nyrstar, mede in relatie tot de energietransitie. Ook vragen de leden naar de kabinetsinzet op strategische projecten onder de CRMA en op lokale waardetoevoeging in grondstofrijke landen. Ten aanzien van dat laatste onderwerp vragen de leden tevens hoe zich dat laat rijmen met de CRMA-doelen en hoe het maatschappelijk middenveld daarbij wordt betrokken. De leden zijn positief over het verbinden van de NGS en het NPCE en vragen hoe het kabinet bedrijven wil stimuleren om spaarzamer te zijn met kritieke grondstoffen.
- De **VVD** spoort het kabinet aan om zo snel mogelijk verder uitvoering te geven aan de NGS en vragen welke concrete (versnellings)acties het kabinet komende tijd zal nemen, ook n.a.v. de ronde tafels. De leden vinden het positief dat het kabinet nadrukkelijk inzet op een Europese aanpak en zijn benieuwd hoe en wanneer het kabinet de CRMA zal implementeren. Verder willen de leden zo efficiënt mogelijk omgaan met kritieke grondstoffen. Zij vragen zich in het bijzonder af hoe het kabinet de innovaties op het gebied van circulariteit in de chemische industrie zal betrekken bij de mogelijkheden die er zijn om de grondstoffendoelen te realiseren. Ook stellen de leden enkele vragen over het aanleggen van strategische voorraden en de verwerking van kritieke grondstoffen in Nederland en het afsluiten van strategische partnerschappen. Tot slot vragen de leden naar de kabinetsinzet op diepzeemijnbouw.
- **D66** benadrukt dat circulariteit en innovatie de belangrijkste pijlers zijn onder een concrete en effectieve grondstoffenstrategie en roept het kabinet op om de kabinetsinzet hierop verder te concretiseren, met voldoende maatregelen. De leden vragen om een duidelijk plan van aanpak voor de ontwikkeling van een circulaire industrie en om opvolging van hun voorstel voor een circulaire-economiewet. Ook vragen de leden om de ruimtelijke gevolgen van de benodigde circulaire maatregelen inzichtelijk te maken, alsmede om een overzicht van alle beschikbare middelen voor het stimuleren van de circulaire economie en van alle uitstaande onderzoeken.

Verder kijken de leden met interesse uit naar de uitkomsten van het onderzoek naar de inzet van het handelsinstrumentarium t.b.v. de NGS en verzoeken het kabinet om hierin expliciet uiteen te zetten hoe de eventuele inzet van het instrumentarium, i.h.b.v. de exportkredietverzekering (ekv), in lijn zal blijven met Parijs en Glasgow. Tot slot zijn de leden benieuwd naar de gevolgen van de CRMA voor Nederland.

- De **BBB** is benieuwd naar de opzet van het onderzoek naar de mogelijkheden voor raffinagecapaciteit en aanleg van strategische voorraden in Nederland en wanneer de resultaten hiervan verwacht kunnen worden. Verder vraagt de BBB naar de vervolgcacties n.a.v. de rondetafelgesprekken.
- Het **CDA** stelt enkele vragen over de mogelijkheden voor het aanleggen van strategische voorraden in Europees verband. Daarnaast geven de leden aan tevreden te zijn met de kabinetsinzet op circulariteit, maar verzoeken het kabinet om preciezer aan te geven hoe Nederland inzet op duurzame innovatie. Aansluitend hierop stellen de leden enkele vragen over de inzet van Nederland en van de EU voor het verduurzamen van grondstoffenketens, o.a. in relatie tot (EU-)partnerschappen. Tot slot laten de leden weten de kabinetsinzet op het sluiten van strategische partnerschappen te steunen. De leden vragen naar de (sociale) voorwaarden hierbij, hoe deze tot stand komen en hoe het (lokale) maatschappelijk middenveld en Nederlandse bedrijfsleven daarbij worden betrokken.
- De **PvdD** vraagt aandacht voor besparing van grondstoffen; de leden vinden dat aspect onvoldoende terugkomen in de voortgangsrapportage. De leden stellen enkele vragen over (extra) stimuleringsmaatregelen hiervoor. Voor het overige stellen de leden voornamelijk vragen over de kabinetsinzet t.a.v. de impact van grondstoffenketens op mens en milieu, o.a. in relatie tot het EU-handelsakkoord met de Mercosur-landen, de totstandkoming van strategische partnerschappen, een nationale IMVO-wet en diepzeemijnbouw. Tot slot stellen de leden enkele vragen over de ekv, waarover zij aangeven die als instrument niet bruikbaar te vinden om gelijkwaardige partnerschappen te bevorderen.
- De **SGP** stelt vragen over de CRMA, de Speciaal Vertegenwoordiger Grondstoffen (SVG) en over oplossingen zoals het meewegen van de grondstoffenvoetafdruk in het ontwerp van het energiesysteem, het verminderen van de vraag naar en voorkomen van de export van kritieke grondstoffen.
- De **CU** merkt op dat strategische partnerschappen een pijler zijn onder de CRMA en de NGS en stelt meerdere vragen over de betrokkenheid van (lokale) stakeholders en maatschappelijk middenveld hierbij. De leden vragen ook naar de formele rol van het maatschappelijk middenveld in het Observatorium.

Onderstaande tabel deelt de SO-vragen in naar handelingsperspectief:

Kenmerk
DGBI-TOP / 53060313

Handelingsperspectief	Fractie	Onderwerp
<i>circulairiteit en innovatie</i>	GL-PvdA, VVD, D66, CDA, PvdD, SGP	samenhang NGS en NPCE; inzet op vraagvermindering en besparen energie; stimuleringsmaatregelen en beschikbare middelen; circulair ontwerp energiesysteem; inzet van innovaties door chemische industrie (VVD); concretiseren en ruimtelijke gevolgen NPCE (D66); inzet op substitutie en beperken export (SGP)
<i>duurzame Europese mijnbouw en raffinage</i>	VVD, CDA, BBB	(onderzoeken naar) raffinage en strategische voorraden; strategische voorraden in EU-verband (CDA)
<i>diversificatie</i>	VVD, CDA, PvdD, SGP, CU	internationale (strategische) partnerschappen, wederzijds voordeel en consultatie lokale stakeholders; diepzeemijnbouw (PvdD, VVD)
<i>verduurzaming van internationale ketens</i>	GL-PvdA, D66, CDA, PvdD, SGP, ChristenUnie	rol maatschappelijk middenveld; sociale en milieu-impact; lokale waardecreatie; exportkredietverzekering (ekv); EU-akkoord Mercosur landen en IMVO (PvdD); duurzame innovaties (CDA);
<i>kennisopbouw en monitoring</i>	GL-PvdA, VVD, D66, BBB, CU	kritikaliteiten; opzet, uitkomsten en opvolging ronde tafels; overzicht onderzoeken; Observatorium (CU); grondstoffenscanner (VVD)
<i>CRMA</i>	GL-PvdA, VVD, D66, CDA, SGP	implementatie; gevolgen voor Nederland; duurzaamheidsaspecten; strategische projecten (GL-PvdA); club voor derde landen (SGP)
<i>OSA - risicovolle strategische afhankelijkheden</i>	GL-PvdA, D66	exportrestricties China Ga/Ge en Grafiet, en kabinetsinzet Nyrstar (GL-PvdA; Rusland (D66))
<i>Speciaal Vertegenwoordiger Grondstoffen (SVG)</i>	SGP	wervingsproces en verwachte start SVG